

täällä pysähtyneet, että tämä talvi on ollut myrskyisin mitä vuosikymmeniin. Ja nyt olen tullut huomamaan, että tällainen ilmanala se taitaa ollakin sopiva ainakin meihin suomalaisiin nähden, että sade pesee puhtaaksi ja tuuli puhalttaa niin voimakkaasti, että jo on lähdeittä liikkeelle ja silloinhan tuntee itsensä virkeäksi.

Ilmetellä täytyy että mistä johtuu kun tämä Berkeleyn yleisö on nyt alkanut käymään kokouksissa. Kumpa vain innostus piisaisi, sitä ainakin toivon.

23 p. oli ohjelmakokous jonne oli kerääntynyt paljon yleisöä ja ohjelmaakin oli runsaasti ja monipuolista. Luettiin myös "Kolokuttaja" johon yleisö oli tyytyväinen. Nyt muistakaapa taas, että samallainen tilaisuus tulee kaksi viikkoa eteenpäin. Silloin taas "Kolokuttaja" luetaan, joka taas on ensikertalaisen käsissä vaan siitä huolimatta se tulee sisältörikkaana. Ja jos sitä haluatte, niin muistakaa velvollisuutenne kirjoittaa siihen.

Voimisteluseura herätettiin pystöön E. Saari valittiin nimellä ottamaan ja jo ensi iltana sillä näkyi olevan niin pitkäksi nimellä, että ihan pani ihmettelemään, että onko osastomme jäsenet noin suuri lukuisesti kärsineet siitä kun ei ole pitkäaikaan oltu rivissä. Nyt kaikki voimistelu haluiset ei muuta kun harjoituksiin ja niistä on ilmoitus mustalla taululla, ja johtajana toimii tunnettu W. Tanner.

Ottakaa jäsenet huomioon että perheiltä tullaan pitämään helmik. 12 p. Ohjelmaa tulee monipuolista kuten puhelta runoja laulua sekä pukutanssia. Osastoon voi yhtyä samana iltana. Tuokaapa jäsenet tuttava tullessanne sinä mielessä että hän yhtyy osastoon.

Ja sitte 13 p. sunnuntaina, on ohjelmaillama kahden pitin sisäänpääsillä. Ohjelma on monipuolista; mieskööri tulee kahahuttamaan taas kauniita lauluja. Jokainen kääntököön töppösensä silloin tovertuvalle.

Hauskaa on tulossa nuorille sekä vanhoille. Näes se ompeluseura ei sentään olekaan kuollut, vaikka sitä on moni teistä luullut, onpa joku jo huomauttanut, että ihanko se nukahti ja eikö sitä aloita enään herättäkään. Vaan nyt se herätetään tässä kuussa, vaan päivää en vielä voi sanoa sen tiedän, että torstai-iltana se tilaisuus tullaan pitämään. Miksi? Siksi, että sanfransiscolaisetkin pääsevät sillä torstai-iltana ei niillä kuulu olevan mitään erityistä. Tulkaapa nyt kertakin oikeen isolla joukolla. Siellä arvotaan se tuuki johon on myyty jo numerolta. Ohjelmaa tulee yksi näytöksinen näytöskappale ja molykööri, paljon muuta hauskaa kuten tanssia hyvällä soitolla. Katsokaa tuonnempina ilmoitusta.

SELMA ALASAARI.

SICAMOUS, B. C.

Ompa oikeen iloista nähdä naisten toimivan muuallapain, eikö olevan toimettomuudessa kuten näillä ympäristöillä. Ompa jo aikaa kulunut siitä Bovien s. s. osaston ompeluseuran nukahtamisesta. Emme voineet emmekä kai tal'oneetkaan sitä pitää pystyissä vaikka siihen kuului naisia kolmesta eri palkkakunnasta, kun ei Sicamousissa eikä Salsquasissa ole osastoa.

Mahtaneeko ompeluseuramme virota enään koskaan, sitä tulee usein ajatelleeksi. Olemmeko me naiset jo kylliksi toimineet yhteisen asiamme hyväksi, että nyt meidän jo kannattaa heittää huolettomaksi? Vai painaako meitä omat kotihuolemme niin raskaasti, että emme enään jaksa yhtään muuhun aikaamme uhrata. Mutta kun tyttäremme ehtivät siihen ikään, että toimimaan, niin ehkäpä silloin ainakin toiminta virkistyy, kun saamme nauttia nuorten toiminnasta, johon meillä ei nuorina ollut tilaisuutta.

Ollapa se joskus hauskaa virkistää sieluaan iltamilla näin kylmällä talvella kun ei yhtään saa virkeyttä luonnostakaan.

Kuulemani mukaan on tämän kuun 12 p. naamiotanssit Bovissa. Tulkaapa toverit ja -aret ympäriltä silloin Boviin.

Olen joskus tullut ajatelleeksi, että

miksi Toverittaren otsikko-kuva on tehty toisenlaisel kuin mitä se oli ennen. Ei kai sillä mitään tarkotusta ole, vaan se entinen oli niin paljon kauniimpi. (Entinen vei liian paljon tilaa, eikä se tulkinut tarkoitustaan kyllin selvään. Toiset pitävät tätä otsikkoa edellistä kauniimpana. — Toim.)

Lasten osaston otsikko on oikeen hyvä, sitä ei ole ennen ollut. Ja siinä lasten osastossa on toisinaan niin lapsellisen liikkuttavia kirjoituksia, että vedet nostaa silmiin.

Toveritar olisi yleensä hyvä kun vaan jäisi kansankirjeiden joukosta pois yksityiset haukkumakirjeet. Se on niin joutavaa eikä se ketään kehitä.

Tervehdys kaikille

ÄITI.

Ne sata neljäkymmentäviisi

(Omistettu Triangle-tehtaan marttyyrien muistolle)

Viel' hieman työtä ja orjat vapautuu
He innoissansa ahertavat kaksinverroin,
He raataneet on viikon, sempäthöiden
On levon hetki, tervetullut moninkerroin.
Vaan silloin, — palokello soi ja mielet jäätää
Se tullessansa tuo! — tuo kauhun, sekasorron!

Hurjana ryntää joukko paloportain luo
Ken akkunoista hyppää, ken hissiin ahtautuu,
Ja ovelle. — Ja hento nyrkki siihen lyö
Toivossa — se ehkä siitä avautuu,
Vaan turhaan! Mykkänä ja lukittuna on se vaan
Ja ihmiset? — Ne ovat tuomittuja joukkokuolemaan.

Silloin kuuluu ääni, niin lapsellisen vieno, sointuva
Oi siskot! mua auttakaa, mun päätä huimaa
Kuolohon mun täytyyneekö käydä, näin nuorena?
Ei, ei! Mä elää tahdon, iloista nauttia
Ja eloni maljan, täysin siemauksin tyhjentää!
Oi, äiti! äiti! — miksi? — turhaan,
Äänensä häipyä, toisten kirkunaan.

Ja raivottaren tavoin tuossa syöksee
Luo toisten, nainen, kuin naarastiikeri
Tulessa tukka, liekki vaattechissa
Hän tietä raivaa, kamala kauhun katsehessa,
On tuskan vääntämänä nuo kauniit kasvot
Hän pelastua tahtoo, siksi rientää
Luo oven, — lukitun — ja siihen sortuu.

Vielä kuuluu itku, vielä valitusta kuuluu
Surepi sisko, vielä huokaa äiti, veli, isä,
Ja sulho, — sortuneina epätoivon kuiluun
He rakkaimpansa haudoilla, vuodattavat kyyneliä.
Vaan kyynel kuivaa, tuska vaimentuu
Ja sydämissä vihan liekki nousee
Tuon orja-joukon, nöyrän, sorretun.

Tään kahdenkymmenennen vuosisadan Neeron
Riemujuhlän, tulisoihdud meille huutaa,
Kostoa me vaadimme! — ei valitusta turhaa
Te itkullanne suositte vaan veljesmurhaa!
Oi siskot, veikot! yhteen liittykää
Ja raha-mahdin valta, poijes pyyhkäiskää!

PORTLAND, ORE.

Osastomme ompeluseuran naiset pitämässään kokouksessa v. k. 27 p. päättivät pyytää haalin tanssia pitoa varten 16 p. tätä kuuta, että saataisiin varoja käsitöiden ostamiseen, sillä entiset varat ovat melkein loppussa.

Samassa kokouksessa keskusteltiin naisten päivän vietosta ja päätettiin pyytää Toveritar Tyne Koski Astoriasta puhumaan, jos saadaan.

Edellisessä kokouksessa tämän kirjottaja teki ehdotuksen, että laitettaisiin ompeluseuran ilmotus Toverittaren, kuten se on ennenkin ollut, vaan kun ei ollut kaikki jäsenet saapuvilla, niin jätettiin seuraavaan kokoukseen, vaan vieläkin jäi asia kehen kun emme tieneet kuinka paljon se maksaa vuodeksi. Me portlantil-

set kun olemme niin hilvatin nuukaa väkeä tätä Toveritarta kohtaan, niin velvotettiin minut tiedustelemaan mitä se maksaa, jos se kannattaa, niin sitten ilmoitetaan.

Tammikuun 23 p. osastomme näytelmäseura näytteli kappaleen "Suurpäivän aattona," joka esitys oli paraimpia, mitä täällä on esitetty pitkään aikaan. Kiitosta ansaitsevalta tavalla esittivät osansa Mrs. Suoja ja Pekka Hyrkäs. Edellinen vei Anna Rikanskajan osaa ja jälkimäinen Vasilla. Kappale on hyvin jännittävä alusta loppuun.

Sitä agitaatioityön järjestämisestä on Toverissa ollut paljon kirjoituksia eri palkkakunnilta, vaan en kuolemaksenikaan ole nähnyt mitenkään portlantilaiset haluaisimme järjestää

Minä itsepuolestani olen sitä

lapsensa sellaisiksi, että niistä on tulevaisuudessa jotain hyötyä, sillä tulevan sukupolven on jatkettava sitä työtä joka meiltä jää kesken. Me jokainen toivomme toki sitä, että kasvava sukupolvi jo voisi vapauttaa itsensä niistä orjan kahleista, missä me vielä virumme. Ja kun me kerän tätä toivomme, niin silloin on meidän tehtävä sellaista agitaatiota että äiditkin voivat seurata sitä ja tämä käy parhaiden päinsä tupa-agitaation kautta. (Ja Toveritarta levittämällä. — Toim.) Kun sellainen Tupa Jussi tai Maija kulkee talosta taloon on jokaisella perheen jäsenellä tilaisuus kuulla mitä hänellä on sanomista ja keskustelemista olkoon sitten kuinka sosialismin vastustaja tahansa, kun järkipärisesti selittää mitä se sosialismi todella on ja mitä se ei ole. Kun ihmisestä saadaan kiitettä ne harhakaikkeet, jolta helle on vastustajain taholta tykätty, niin he alkavat aivan kuin itsestään heräämään ja tulevat huomaamaan, että sosialismissa se todellinen pelastus löytyy eikä missään muussa.

Ja nyt kun on vaalivuosi olisi tällainen agitaatio minun mielestäni tärkeä. Useinakaan ei maaseudulla käy sosialistista vaalagitaattoreita, vaan annetaan maalaisväestön olla oman onnensa nojassa. Minun käsitykseni mukaan tämä on väärin tehty, että jättää farmarit oman onnensa nojaan, sillä farmareilla on parempi tilaisuus äänestää kuin kaupunkilaisyöviestöillä, joka kulekell palkasta toiseen työvoimaansa kauppaamassa jotavastoin farmari on enemmän aikaa samalla palkkakunnalla asuva.

Sisä minä täydellisesti kannatan tupa-agitaatiota näiden edellä kertominen syiden perusteella.

Toveruudella,

MINNIE PITKÄNEN.

Naisten työ ja sota

Tavallisissa oloissa, semmoisena kun porvarillinen yhteiskunta on, ei paljon lainata huomiota porvariston puolelta, niille olosuhteille, joiden alaisena hyödyllisen työn tekijät ovat. Vaikka porvaristo ei millään tavalla tahdo tunnustaa palkkatyötä orjatyöksi ja työvoimaa kauppatavaraksi, ei se vähimmäskään määrässä ryhdy omasta alotteestaan parantamaan työsuhteita, asuntoloja ja ravintokysymystä.

Raaka-aineet ovat välttämättömiä tuotannolle eikä se kuulu asiaan mistä ja miten niitä saadaan, pää-asia on, että niitä saa halvalla. Samoin on laita työvoiman kanssa, se on kaupan käynnille välttämätön, kauppa ei voida käydä vaan pelkästään tavarilla, niitä täytyy valmistaa, ja siinä tavaran valmistamisessa on elävä työ päätekijä.

Mutta sekään ei kuulu asiaan mistä, miten ja minkälaista työvoimaa käytetään, kunhan se vaan on halpaa.

Halpa palkkaisin työvoima on edullisinta ja halvinta on se työvoima joka tulee toimeen vähimmällä. Michen jälkeen on naimen halvin ja naisen jälkeen lapsityö. Kun työväestöä on vaan tarjolla yli tarpeen ei porvaristolla ole mitään huolta heistä. Se ainoastaan siveysarnoissaan herjaa työväkeä epäsiiveellisyydestä y. m.

Kuitenkin nyt suuren isänmaallisuuden puolesta käytävän sodan tähden työ on nostettu kunniaan ja työllästyöstä pidetään hyvää huolta. (?) Ja joka kerta kun porvaristo uskoo tekevänsä kaunista pitää se siitä suura mölyä.

Englantilaiset lehdet kertovat